

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Andreæ Vallensis Vvlgo Del Vavlx Andanensis, I. V. D. Et
In Alma Academia Lovaniensi SS. Canonum Professoris
Ordinarii, Paratitla Ivris Canonici Sive Decretalivm D.
Gregorii Papæ IX. Svmmaria Ac ...**

Delvaux, André

Coloniæ Agrippinæ, 1686

4. Quibus modis finiatur officium Legati.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62177)

Ordinarius in sua diocesi, & concurret cum eo in collatione beneficiorum, c. 1. 2. eod. in 6. c. Si à Sede de prabend. in 6. omniaque exsequitur: ijs exceptis, quæ specialiter sunt reservata summo Pontifici, quia hæc non comprehenduntur in generali illius mandato. Ideoque nec Episcopus de Ecclesia in Ecclesiam transfere, nec unam Ecclesiam Cathedralem alteri subijcere, nec Episcopatus unire vel dividere potest, absque speciali mandato, c. 3. & 4. h. t. Non etiam potest causam, specialiter à S. Pontifice alteri demandatam, ad suam cognitionem trahere, vel licentiam, ab eo secundum formam mandati latam, irritare, c. 2. h. t. cum speciale mandatum deroget generali: neque de ea cognoscere, quam remisit ad summum Pont. c. 5. h. t. quia ex quo causam retulit ad Pontificem, desit esse Judex illius.

Illud quoque notandum ex Conc. Trid. interdicti Legatis quibuscunque, ne Episcopos in causis; ad eorum formam spectantibus, impedire aut turbare præsumant, neve contra Clericos vel alias personas Ecclesiasticas, nisi requisito prius Episcopo, eoque negligente procedant, Sess. 24. c. 20. de reformat. Idemque Conc. Sess. 22. c. 7. Legatis certam formam in appellationibus, ad eos in: epositis, admitte, & in concedendis inhibitionibus præscripsit, idque potissimum ex c. Romana 3. De appellat. in 6.

§. IV.

Quibus modis finiatur officium Legati.

1. Finitur morte.
2. Revocatione.
3. Tempore.
4. Causâ.

Reliquum est, ut videamus, quibus modis finiatur Legatorum potestas.

1. Finitur in primis morte Legati; quando ejus personæ nominatim, sive expresso nomine proprio Legati, munus Legationis est commissum, tunc enim commissio censetur personalis, & morte Legati extinguitur, nisi aliud ex subjecta materia vel verbis commissionis colligatur, aut inutilis reddatur commissio. Quod si commissio fiat sub nomine dignitatis vel officii perpetui censetur realis, & morte Legati non extinguitur, sed

transit ad successorem in ea dignitate, vel officio; quo non meretur, c. Quoniam Abbas 14. sup. De officio delegati. Quid si fiat, expressis simul nominibus & personæ & dignitatis? Censent quidam tunc attendendum esse, quod prius est expressum: contra alii, eo casu commissionem semper esse personalem, ac proinde semper extingui morte Legati. Videatur Sanchez lib. 8. de matrim. quest. 2. numero 20.

Dixi, Legationem finiri morte ipsius Legati, non etiam morte ejus, qui constituit; quia cum habeat jurisdictionem ordinariam, quoad ea, quæ sibi jure suæ Legationis competunt, consequens est, morte Papæ non extingui ejus officium, c. Legatos 2. eod. in 6. nisi missus sit ad Papæ beneplacitum, quod ejus morte extinguitur, cap. Si gratia de Rescriptis in 6. Multo minus extinguitur morte Papæ, si non ab eo, sed à Sede Apostolica, quæ numquam moritur, missus fuerit, d. c. Legatos vel si Legatio ei competat ratione dignitatis, c. 1. h. t.

2. Secundò, finitur revocatione, si ab eo fiat, à quo missus est, c. Novus. Cui fin. h. t. Si tamen ante egressum è provincia, causas aliquas delegaverit, aut delegatus iudicium inchoaverit, poterit hic procedere; & ab eo appellabitur ad Papam vel successorem ipsius Legati. Causam vero, à se vel Auditore curiæ suæ inchoatam, non finiet ipse post egressum suum, sed successor ejus, vel Papa, si alium non constituerit. Sede autem vacante Collegium Cardinalium non potest Legatum revocare, nisi ex gravi causâ.

An & eo ipso revocatus censetur, quo summus Pontifex alium Legatum ad ejus provinciam mittit, quæ situm fuit. Afirmant quidam: alii negant, & quidem communius ac verius; tum quia non repugnat juri, in eadem provincia duos esse Judices ordinarios, tum quia primus tutor non censetur eo ipso revocatus, quo datus est secundus, l. 2. C. de testament. tutela. Valent autem gesta à Legato revocato, antequam revocatio ad notitiam ejus pervenerit, c. 1. De concess. prabend. in 6. Nec revocatus deponit officium legationis, nisi velit, priusquam substitutus provinciam ingrediatur, l. Memisse D. de officio Procons.

Tertiò, lapsu temporis, quod Legationi præfinitum est, c. De causis 4. sup. De officio delegat.

M 2

Quartò

4. Quartò, expletâ causa, ad quam specialiter fuerit constitutus Legatus. Verum tamen è provincia sibi decreta discedere, sine venia Pont. non potest, nisi hoc ipsum in commissione ejus contineatur: sicut nec è contra revocatus à Papa, & è Provincia egressus, ad illam redire potest sine novo mandato.

TITULUS XXXI.

De officio judicis ordinarii.

§. I.

Quis dicatur Judex ordinarius, & à quo jurisdictione ea detur.

1. Definitio seu descriptio Judicis ordinarii.
2. Jurisdictio ordinaria à quo detur.

Cum Tit. præcedenti egerimus de uno genere Ordinariorum Judicum, nimirum de Legato & antea etiam de Vicario Episcopi: proximum est, ut de officio Ordinariorum in genere tractemus.

1. Ubi observandum est, Judicem ordinarium dici ab ordine, eò quod talis Judex constitutus sit juxta ordinem communiter receptum & observatum in distinguendis, distribuendis, & pro unoquoque loco assignandis jurisdictionibus, ut satis colligere est ex *can. xii. q. 1. Conc. Trid. Sess. 14. c. 9. De reformat. & alibi*. Qui quidem ordo hoc habet, quod Princeps alicujus Reipub. (qualis in Ecclesia Catholica est summus Pont.) omnem potestatem & jurisdictionem penes se unum non retineat, sed aliis inferioribus magistratibus & judicibus variè communicet, jure ipsius magistratus competentem & officio coherentem.

Hinc igitur Judex Ordinarius dicitur, qui propriam jurisdictionem habet, id est quam jure suo seu jure Ecclesiasticæ suæ Prælatuæ, vel magistratus, quo fungitur, non autem alieno nomine exercet, *More majorum D. de jurisdic. om. iud. l. 1. D. de offic. ejus & c.* Eoq; pacto differt à delegato & vicario foraneo, qui jurisdictionem alieno, non suo nomine, exercent.

2. Jurisdictionem ordinariam tribuit in pri-

mis canon seu lex, *c. Duo simul 9. h. 1. & l. 1. D. de officio ejus cui mand. est jurisd.* Secundo summus Pont. & Princeps sæcularis, *can. à iudicibus 2. q. 6. can. Omnes Basilica xvi. q. 7.* & populus, habens supremam potestatem. Terriò, consuetudo legitime præscripta, *d. e. 9. h. 1. & ult. eod. in 6. & c. Cum contingat inf. de foro compet.* Quomodo universitates, etiam Studioium, & Collegia licita, quæ leges & statuta concedere possunt, et approbata consuetudine, Judicem sibi deligunt Ordinarium, *Octav. Veltius in praxi sua lib. 3. c. 3. n. 2.* Quartò privilegium, *c. Novis. vers. non enim inf. de iudicis.*

Ipsi verò Judices Ordinarii vel magistratus, summo Pont. aut Principe inferioribus, jurisdictionem quidem suam alijs mandare ac delegare possunt, ut ante diximus: non tamen tribuere ulli jurisdictionem ordinariam, *d. can. à iudicibus*; nisi fortè tamquam legis ministri: qui pacto jurisdictionem ordinariam dare dici potest Episcopus, creando Officium generalem, seu Vicarium perpetuum instituendo, vel confirmando, vel conferendo beneficium, cui annexa sit jurisdictione de jure vel consuetudine.

§. II.

Qui jurisdictionem ordinariam habeant.

1. Jurisdictionem Ordinarium habet inprimis summus Pontifex.
2. Item Patriarcha, Archiep. Episcopi & c.
3. 4. 5. 6. Jurisdictione Episcopi quatenus se extendit.
7. Item Ecclesiarum Collegiarum Præsides.
8. 9. Abbates & Priores in monachos, Abbatissas moniales.
10. Quinam prohibeantur esse judices ordinarii.

Jurisdictionem Ecclesiasticam ordinariam habent omnes Ecclesiarum Prælati, vel ex lege & Constitutione aliqua, vel ex consuetudine aut privilegio, *c. Duo simul 9. hoc tit. c. ult. eod. in 6. c. Cum contingat 13. inf. De foro compet. Glof. in c. 2. inf. de iudicis.* Atque inprimis summus Pontifex, qui omnium Christi fidelium judex est ordinarius, *can. Aliorum, & pluribus alijs, ix. quest. 3.* Ita ut pro diocesi propria universam habeat orbem Christianum, *Felin. in Gratia numer. 2. vers. & de hoc alias inf. eodem per can. Cuncta per muniam d. q. 3. Gonz. ad Reg.*